

Otázka: Odvětví psychologie

Předmět: Společenské vědy, Psychologie

Přidal(a): Jarunka

Psychologie

- Věda o člověku, zkoumá chování člověka, jeho duševní činnost, psychiku a její projevy v průběhu života.

Úkol psychologie

- Zkoumat zákonitosti a mechanismy vzniku, utváření a průběhu lidského chování a prožívání, které jsou vždy projevem osobnosti určitého člověka s jeho individuálními vlastnostmi a dispozicemi ve vzájemném působení s prostředím.

Odvětví psychologie

Základní odvětví:

1) Obecná psychologie (kognitivní psychologie)

- zpracovává základní teoretické otázky a udává celkový obraz člověka. Zkoumá

podstatu psychiky, psychické procesy, stavy a vlastnosti člověka žijícího v současných podmínkách civilizace.

- senzorické projevy (zrak, hmat)
- vnímání (čítí)
- vědomí
- spánek
- pozornost
- paměť
- myšlení
- emoce

2) Vývojová psychologie

- patří mezi základní psychologické disciplíny. Studuje psychický vývoj člověka. V užším se vývojová p. chápe jako psychologie ontogenetická, tj. zabývající se vývojem lidského jedince od početí po smrt, v širším smyslu zahrnuje i fylogenezi (vývoj na různých stupních evoluční řady).

Charakterizujeme různá vývojová období:

- prenatální a perinatální období = od početí do narození
- novorozenecké období = do 2. -3. měsíce
- kojenecké období = 6 týdnů až 1 rok
- batolecí období = 1. - 3. rok
- období předškolního věku = 3 - 6 let
- mladší školní věk = 6 až 11 let
- starší školní věk, období dospívání = 11 až 15 let
- období adolescence = 15 až 20 (22) let

Období dospělosti:

- časná d. = 20 - 30 let

- střední d. = 30 - 45 let
- pozdní d. = 45 - 60 (65) let
- období stáří = po 65. roce
- období umírání, smrti

Sociální psychologie

- je disciplína zaměřená na lidskou interakci, zkoumají všechny způsoby, jimiž je naše chování ovlivněno druhými.

Vliv společenských činitelů na utváření psychiky člověka:

- interakce = vzájemné působení jedné osoby na druhou
- sociální percepce = vzájemné hodnocení, vnímání
- postoj

Psychologie osobnosti

Vlastnosti člověka a jejich utváření

- chování
- prožívání
- temperament
- rozumové schopnosti
- motivace
- vlastnosti
- schopnosti
- charakter
- učení
- dispozice

- dynamika

Speciální odvětví:

- **Psychodiagnostika** = zjišťuje a měří duševní vlastnosti a stavy.
- **Psycholingvistika** = vědní obor, který se zabývá schopnostmi a předpoklady člověka mluvit z psychologického a neurobiologického hlediska. Zkoumá otázky rozumění řeči, poruchy mluvení, rozvoj řeči u dětí.
- **Neuropsychologie** = je moderní obor, zabývající se vztahem mezi funkcí mozku a chování člověka.
- **Zoopsychologie** = zkoumá chování zvířat, popř. jejich společenství.

Aplikované odvětví:

- **Pedagogická psychologie** = zkoumá zákonitosti výchovných vzdělávacích procesů.
- **Klinická psychologie** = aplikuje poznatky o normálním patologickém fungování lidské psychiky, využívá psychodiagnostické postupy k určování typu a příčin poruchy, případně psychoterapeutické postupy ke zlepšení stavu pacienta.
- **Psychologie sportu** = zabývá se tréninkem, výkonností sportovce, osobností trenéra apod.
- **Lékařská psychologie** = zabývá se působením lékařské péče na psychiku člověka.

Významné psychologické směry

- **Psychoanalýza (hlubinná psychologie)** - Jedná se o psychologický směr založený na přesvědčení o rozhodujícím vlivu sexuálního pudu na vývoj jedince.

- **Behaviorismus-** je psychologický směr, který ztotožňuje duševno a vědomí s chováním. V pojetí behaviorizmu je psychologie vědou o chování člověka a živočichů, které je chápáno jako souhrn reakcí na určité podněty. Zakladatelem je J. B. Watson
- **Neobehaviorismus-** Jakožto další směr současné psychologie navazuje na předchozí behaviorální teorie a jádrem jeho zájmu zůstává chování. To už se však nesleduje pouze v závislosti na podnětu. Neobehavioristé přisuzují nemalou roli osobnosti jedince, a proto se zaměřují také na její zkoumání.
- **Kognitivní psychologie-** je psychologický směr zabývající se takovými procesy, jako je smyslové poznávání, představivost, fantazie, myšlení včetně usuzování, rozhodování a řešení problémů, paměť a učení. Zahrnuje též schopnost abstrakce, řeč (jazyk) a pozornost. Zabývá se schopností smyslového poznávání, usuzování a řešení problémů.